

Standpunt V&VN t.a.v. Initiatiefwetsvoorstel invloed van zorgverleners

Datum: 11 november 2020

In de aanloop naar dit initiatiefwetsvoorstel zijn diverse V&VN -leden geconsulteerd. Naast reacties van individuele verzorgenden en verpleegkundigen ontvangt u hierbij ook een reactie van V&VN.

Het uitgangspunt van de wetswijziging is dat binnen zorginstellingen niks over de vak inhoud en beroepsontwikkeling van de zorgverlener wordt besloten, zonder deze daarbij te betrekken. Als V&VN onderschrijven wij het belang van professionele zeggenschap voor verzorgenden en verpleegkundigen op drie niveaus; in het eigen team, in de organisatie en landelijk wanneer het over de beroepsinhoud gaat. Zoals Bianca Buurman het in haar advies aan de minister beschrijft 'niets over ons, zonder ons'⁽¹⁾. Wanneer je verzorgenden en verpleegkundigen niet betrekt bij het vormen van beleid mis je een belangrijk perspectief. Het betrekken van verzorgenden en verpleegkundigen bij beleidsvorming zorgt niet alleen voor een verbetering van de kwaliteit van zorg maar ook voor een hogere werktevredenheid en behoud van verzorgenden en verpleegkundigen in de organisatie/vermindering van uitstroom⁽¹⁾. Tijdens de 1e COVID-golf werd het pijnlijk zichtbaar dat verpleegkundigen en verzorgenden niet betrokken werden bij de crisisteams. Een voorbeeld is de opschaling van de ic-capaciteit waarbij de verpleegkundige beroepsgroep expliciet moest aangeven dat zij hierbij betrokken moeten worden.

Het betrekken van verzorgenden en verpleegkundigen bij beleid moet niet vrijblijvend zijn. Echter in wettelijk verplichten van een zeggenschapsstructuur schuilt het risico dat met het verplicht instellen van bijvoorbeeld een verzorgende of verpleegkundige adviesraad (VAR) het doel al als bereikt wordt beschouwd zonder dat daarmee de invloed die verzorgenden en verpleegkundigen hebben op beleid daadwerkelijk toeneemt. Het kiezen voor een open norm, zoals in dit wetsvoorstel wordt voorgesteld, lijkt voor nu meer passend. Als V&VN onderschrijven wij dat de grote verscheidenheid aan instellingen en organisatievormen niet uitnodigt tot vastlegging van een uniforme manier waarop verzorgenden en verpleegkundigen invloed uit oefenen. Echter we sluiten het wettelijk verankeren van een zeggenschapsstructuur op termijn niet uit, indien blijkt dat de open norm niet leidt tot daadwerkelijk meer professionele zeggenschap en invloed van verzorgenden en verpleegkundigen. Goed werkgeverschap en het faciliteren van verzorgenden en verpleegkundigen door middel van loopbaanmogelijkheden, opleiding, erkenning en waardering is cruciaal bij het vormgeven van meer professionele zeggenschap⁽¹⁾.

V&VN zal de komende jaren actief inzetten op het versterken van professionele zeggenschap van verzorgenden en verpleegkundigen door netwerken (VAR platform, CNIO en CNO-netwerk), het organiseren van diverse activiteiten zoals het ontwikkelen van scholing, aandacht geven aan rolmodellen en het ondersteunen van leden bij het opzetten van een VAR en/of implementeren van [Excellente zorg](#). V&VN zal kritisch blijven monitoren hoe het versterken van de professionele zeggenschap verloopt, bijvoorbeeld aan de hand van een peiling onder de leden. Hieruit moet blijken of de genoemde open norm leidt tot meer professionele zeggenschap of dat een wettelijke verankering van een zeggenschapsstructuur noodzakelijk is om professionele zeggenschap en invloed van verzorgenden en verpleegkundigen op de afdeling, in de organisatie en landelijk te vergroten.

[1] Investeringsagenda zeggenschap en positionering verpleegkundigen en verzorgenden, Bianca Buurman, september 2020